

„Ledové ambice: Arktida jako sud s prachem mezi NATO a Ruskem“

 infokurýr.cz/n/2023/09/15/ledove-ambice-arktida-jako-sud-s-prachem-mezi-nato-a-ruskem

kurýr

15. září 2023

Arktický bod vzplanutí: Mezi Ruskem a NATO to vře

Tající ledové příkrovy Arktidy otevírají nejen nové lodní trasy, ale také novou arénu geopolitického napětí. To, co vědci nazývají „arktická amplifikace“ v kontextu globálního oteplování, lze také metaforicky aplikovat na rostoucí geopolitické napětí v regionu. Zdá se, že vize Michaila Gorbačova o mírové a bezkonfliktní Arktidě z roku 1987 se stále více vypařuje.

Zrychlující se změna klimatu a geopolitické napětí, zvýrazněné ruskou invazí na Ukrajinu, činí z Arktidy potenciální epicentrum budoucího konfliktu. Arktická rada, kterou tvoří osm členských států – včetně Ruska a USA – je pod rostoucím tlakem vnějších aktérů, jako jsou Čína a Indie, kteří projevují ekonomický zájem o region.

Čína se označuje za „arktický“ stát a plánuje vyvinout vlastní „Severní hedvábnou stezku“, zatímco Indie již zkoumá možnosti spolupráce v Arktidě s ruskými partnery.

Rusko, které ovládá téměř 53 % arktického pobřeží, zintenzivňuje úsilí o rozšíření Severní mořské cesty a do roku 2024 plánuje celoroční komerční lodní dopravu přes Arktidu. USA reagují zvýšenou přítomností v regionu, včetně otevření konzulátu v Norsku.

Vojenské závody ve zbrojení v regionu sílí. Rusko posílilo své jaderné síly v Arktidě, reaktivovalo staré základny z dob studené války a vybuodovalo působivou severní flotilu skládající se z jaderných ponorek a hladinových lodí. Ve stejnou dobu britské a americké ponorky hlídkují v arktických vodách.

Obrovské přírodní zdroje Arktidy – odhadem 20 % neobjevených světových zásob ropy a zemního plynu, stejně jako významná naleziště zlata, niklu a zinku – jsou další pálkou. Nároky na suverenitu ve střední části Severního ledového oceánu, které zpochybňují Rusko, Dánsko a Kanada, a výhradní rybolovná práva zvyšují potenciál konfliktu.

Mnoho odborníků označuje souostroví Svalbard za potenciální bod vzplanutí. Podle smlouvy podepsané v roce 1920 může řada zemí, včetně Číny a Ruska, provozovat ekonomické aktivity v regionu. Moskva již provozuje uhelné doly na Svalbardu a ruská kultura dominuje v mnoha osadách, jako je Barentsburg.

Někteří pozorovatelé věří, že Rusko otestuje NATO v Arktidě. Je nepopiratelné, že Arktida již není vnímána jen jako divoká a nedotčená oblast, ale jako ústřední divadlo ve hře velmocí o globální dominanci.